

SMURTO IR PATYČIŲ PREVENCIJOS IR INTERVENCIJOS VYKDYMO KELMĖS RAJONO TYTUVĖNŲ GIMNAZIJOJE TVARKA

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Kelmės rajono Tytuvėnų gimnazijos (toliau–gimnazija) smurto ir patyčių prevencijos ir intervencijos vykdymo gimnazijoje tvarka (toliau – tvarka) parengta vadovaujantis smurto ir patyčių prevencijos įgyvendinimo rekomendacijomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2017 m. kovo 22 d. įsakymu Nr. V-190 „Dėl smurto prevencijos įgyvendinimo mokyklose rekomendacijų patvirtinimo“.

2. Šios tvarkos paskirtis – padėti gimnazijos bendruomenei užtikrinti sveiką, saugią, užkertančią kelią bet kokioms smurto apraiškoms ir žalingiems įpročiams aplinką gimnazijoje.

3. Smurto ir patyčių prevencijos ir intervencijos vykdymo tvarka papildo gimnazijos vidaus ir kitus dokumentus, padedančius užtikrinti tinkamą smurto ir patyčių prevencijos ir intervencijos įgyvendinimą gimnazijoje.

4. Tvarka remiasi šiais principais:

4.1. į smurtą ir patyčias būtina reaguoti nepriklausomai nuo smurto ir patyčių formos, turinio, lyties, amžiaus, socialinio statuso, negalės, religinės ar tautinės priklausomybės, išskirtinių bruožų ar kitų asmens ypatybių;

4.2. kiekvienas gimnazijos vadovas: direktorius, direktoriaus pavaduotojas ugdymui, skyriaus vedėjas, (toliau - gimnazijos vadovas), pedagogas, klasių auklėtojas, švietimo pagalbos specialistas ar kitas darbuotojas, pastebėjęs ar sužinojęs apie smurtą ar patyčias, turi reaguoti ir stabdyti;

4.3. darbuotojai veiksų imasi visais atvejais, nepriklausomai nuo pranešančiųjų apie smurtą ar patyčias amžiaus ir pareigų, bei nepriklausomai nuo besityčiojančiųjų ar patiriančių patyčias amžiaus ir pareigų.

5. Su šia Tvarka (jos pakeitimais, papildymais) gimnazijos bendruomenė supažindinama skelbiant ją viešai gimnazijos internetinėje svetainėje, persiunčiant mokiniams, mokytojams, mokinių tėvams (globėjams, rūpintojams) e. dienyne pranešimu ir persiunčiant į gimnazijos darbuotojų asmeninius elektroninius paštus. Supažindinimo data laikoma pranešimo išsiuntimo ir paskelbimo gimnazijos internetinėje svetainėje data.

6. Tvaroje vartojamos sąvokos:

6.1. patyčios – tai psichologinę ar fizinę jėgos persvarą turinčio asmens ar asmenų grupės tyčiniai, pasikartojantys veiksmai, siekiant pažeminti, įžeisti, įskaudinti ar kaip kitaip sukelti psichologinę ar fizinę žalą kitam asmeniui:

6.1.1. žodinės patyčios: pravardžiavimas, grasinimas, ujimas, užgauliojimas, užkabinėjimas, erzinimas, žeminimas ir kt.;

6.1.2. fizinės patyčios: mušimas, spardimas, spaudimas, dusinimas, užkabinėjimas, turtinė žala ir kt.;

6.1.3. socialinės patyčios: socialinė izoliacija arba tyčinė atskirtis, gandų skleidimas ir kt.;

6.1.4. elektroninės patyčios: skaudinančių ir gąsdinančių asmeninių tekstinių žinučių ir/ar paveikslėlių siuntinėjimas, viešų gandų skleidimas, asmeninių duomenų ir komentarų skelbimas, tapatybės pasisavinimas, siekiant sugriauti gerą vardą arba santykius, pažeminti ir kt.

6.2. patyčias patiriantis vaikas – mokinys, iš kurio yra tyčiojamasi;

6.3. besityčiojantysis/skriaudėjas – vaikas ar suaugęs, inicijuojantis patyčias ir/ar prisidedantis prie jų;

- 6.4. patyčias patiriantis suaugęs – gimnazijos vadovas, pedagogas, klasių auklėtojas, švietimo pagalbos specialistas ar kitas darbuotojas, iš kurio tyčiojasi mokinys (-iai);
- 6.5. patyčių stebėtojas – vaikas, mokinys, matantis ar žinantis apie patyčias;
- 6.6. smurto ar patyčių prevencija – veikla, skirta patyčių rizikai mažinti, imantis gimnazijos bendruomenės narių (mokinių, gimnazijos vadovų, pedagogų, švietimo pagalbos specialistų, kitų darbuotojų, tėvų (globėjų, rūpintojų) švietimo, informavimo ir kitų priemonių;
- 6.7. smurto ar patyčių intervencija – visuma priemonių, taikomų smurto ar patyčių atveju, visiems patyčių dalyviams (patiriantiems, besityčiojantiems, stebėtojams), esant poreikiui įtraukiant jų tėvus (globėjus, rūpintojus);
- 6.8. smurto ar patyčių prevencijos ir intervencijos stebėseną – patyčių situacijos gimnazijoje stebėjimas, renkant, analizuojant faktus ir informaciją, svarbią šio reiškinio geresniam pažinimui bei valdymui, reiškinio tolimesnės raidos ir galimo poveikio prognozavimas.

II SKYRIUS

SMURTO IR PATYČIŲ STEBĖSENA IR PREVENCIJA GIMNAZIJOJE

7. Smurto ir patyčių prevencija ir intervencija yra svarbi gimnazijos veiklos dalis, kurios planavimu, organizavimu ir stebėseną rūpinasi gimnazijos direktorius, vaiko gerovės komisijos nariai, socialinis pedagogas, psichologas, klasių auklėtojai, o ją vykdamas dalyvauja visi gimnazijos bendruomenės nariai.

8. Gimnazijos direktorius yra atsakingas už šios tvarkos parengimą ir vykdymą, už stebėsenos rezultatais paremtą smurto ir patyčių prevencijos priemonių plano parengimą, vykdymą ir pristatymą gimnazijos bendruomenei.

9. Smurto ir patyčių prevencijos ir intervencijos vykdymo tvarkos įgyvendinimą koordinuoja direktoriaus paskirtas gimnazijos vaiko gerovės komisijos pirmininkas, kuris kasmet:

- 9.1. inicijuoja gimnazijos bendruomenės narių apklausą ir apibendrina jos rezultatus;
- 9.2. atlieka gimnazijoje fiksuotų pranešimų apie smurtą ir patyčias analizę;
- 9.3. remdamasis apklausos ir pranešimų apie smurtą ir patyčias analizės duomenimis, rengia patyčių prevencijos ir intervencijos priemonių planą;
- 9.4. aptaria turimą informaciją, svarsto prevencijos ir intervencijos priemonių taikymo plano turinį vaiko gerovės komisijos posėdyje;
- 9.5. teikia siūlymus gimnazijos direktoriui dėl smurto ir patyčių prevencijos ir intervencijos priemonių įgyvendinimo gimnazijoje;
- 9.6. atlieka kitus gimnazijos patyčių prevencijos ir intervencijos vykdymo tvarkoje numatytus veiksmus.

10. Klasių auklėtojas, pradinių klasių mokytojas, ikimokyklinės grupės auklėtojas kasmet išanalizuoja ir apibendrina turimus pranešimus apie patyčias, informuoja vaiko gerovės komisijos pirmininką apie prevencijos, intervencijos taikomų priemonių rezultatus klaseje, grupėje, teikia kitą svarbią informaciją, susijusią su smurtu ir patyčiomis.

III SKYRIUS

SMURTO IR PATYČIŲ INTERVENCIJA GIMNAZIJOJE

11. Visais įtariamų ir realių smurto bei patyčių atvejais kiekvienas gimnazijos vadovas, klasės auklėtojas, pedagogas, švietimo pagalbos specialistas ar kitas darbuotojas reaguodamas:

- 11.1. įsikiša įtarus ir/ar pastebėjus smurtą ar patyčias – nutraukia bet kokius toki įtarimą keliančius veiksmus;
  - 11.2. jei asmeniui reikia skubios pagalbos, kreipiasi į institucijas (greitoji pagalba, policija), operatyviai informuoja gimnazijos direktorių ir tėvus (globėjus, rūpintojus).
  - 11.3. informuoja gimnazijos vadovus apie įtariamą ir/ar įvykusias patyčias, elektroninių patyčių atveju pateikia išsaugotus įrodymus.
12. Gimnazijos vadovas, gavęs informaciją apie įtariamą ir/ar įvykusias patyčias, smurtą:

- 12.1. išsiaiškina situaciją, nustato, ar tai patyčių/smurto atvejis;
- 12.2. pasitvirtinus patyčių/smurto atvejui, užpildo pranešimo apie patyčias formą (1 priedas), ją perduoda vaiko gerovės komisijos pirmininkui;
- 12.3. toliau stebi situaciją, bendradarbiauja su vaiko gerovės komisijos pirmininku, psichologu, socialiniu pedagogu, klasės auklėtoju, ir renka informacija iš minėtų asmenų apie pokyčius.
13. Gavus informaciją apie patyčias/smurtą vaiko gerovės komisijos pirmininkas:
  - 13.1. užpildytą formą registruoja patyčių registracijos žurnale (2 priedas). Žurnalas laikomas vaiko gerovės pirmininko kabinete;
  - 13.2. imasi spręsti smurto ar patyčių situaciją ir informuoja gimnazijos direktorių apie priemonių taikymą.
14. Esant poreikiui gimnazijoje teikiama psichologo, socialinio pedagogo pagalba.

IV SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

15. Gimnazija vykdydama veiklas, orientuotas į smurto ir patyčių prevenciją, bendradarbiauja su mokinių tėvais, vietos bendruomene, savivaldybėje esančiomis įstaigomis ar organizacijomis, kitais suinteresuotais asmenimis, tiek kiek leidžia asmens duomenų apsaugos įstatymas, bei konfidencialumo užtikrinimas.

KELMĖS RAJONO TYTUVĖNŲ GIMNAZIJA PRANEŠIMO APIE PATYČIAS FORMA

_____
Pranešimo data

Bendrieji duomenys:

Kam pranešta apie patyčias:	
Kas pranešė apie patyčias:	
Kada įvyko patyčios (data, val.):	
Kur įvyko patyčios:	
Kokia patyčių forma naudota ar įtariama, kad buvo naudota:	
☐ Fizinės: vaiko užgauliojimas veiksmais (pargriovimas, įspyrimas, kumštelėjimas, spjaudymas, daiktų atiminėjimas ar gadinimas, plaukų pešiojimas ir pan.);	
☐ Socialinės: įvairūs gąsdinantys, bauginantys gestai, ignoravimas, siekiant parodyti, kad vaikas yra nepageidaujamas ar atstumiamas;	
☐ Elektroninės: patyčios vykstančios elektroninėje erdvėje: socialiniuose tinkluose, kitose vietose internete, naudojant mobiliuosius telefonus (nemalonių žinučių arba elektroninių laiškų rašinėjimas, skaudinantis bendravimas pokalbių kambariuose, vaiko asmeninio gyvenimo detalių viešinimas, tapatybės pasisavinimas ir pan.).	
☐ Kiti (įrašyti) <i>pastebėjimai</i>	
Ar yra žinomas tokio elgesio pasikartojimas	

Duomenys apie patyčių dalyvius:

Vaiko, suaugusio <i>patyrusio patyčias</i> vardas, pavardė, amžius	
Vaiko/-ų, suaugusio, <i>kuris tyčiojosi</i> vardas, pavardė, amžius	
Vaiko/-ų, <i>stebėjusio/-ių patyčias</i> vardas, pavardė, amžius	

Išsamesnė informacija apie įvykį:

--

Gimnazijos pedagogo ar kito darbuotojo elgesys šioje patyčių situacijoje:

--

Veismų po įvykio, planas su:

Vaiku (suaugusiu) patyrusiu patyčias:	
Vaiku (suaugusiu), kuris tyčiojosi:	
Stebėtojais:	
Patyčių dalyvių tėvais (globėjais, rūpintojais):	
Kitais gimnazijos darbuotojais	
Kita (įrašyti):	

**KELMĒS RAJONO TYTUVĒNŪ GIMNAZIJA
SMURTO IR PATYČIŪ REGISTRACIJOS ŹURNALAS**

F – fizinĒs

Ź – ŹodinĒs

E – elektroninĒs

S – socialinĒs

M - mokinys

S- suaugęs bendruomenĒs narys

Atvejo eil. nr.	Data	Pranešęjo vardas, pavardę, pareigos	Smurto ir patyčię pobūdis: F, Ź, E, S	Smurtą patiriantis asmuo (M, S)	Smurtaujantis asmuo (M, S)	Pastabos